

בבא מציעא עח

עניין: מגבת פורים לפורים

גמ' ע"ז יח.

אמר לו רבי^ט מה אני לחיי העולם הבא אמר לו כלום מעשה בא לידך
^ז אמר לו^ט מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים
 לעניים אמר לו אם כן מחלקך יהי חלקי ומגורלך יהי גורלי אמרו לא

מהר"ל גבורות ה' פ"ה

כלל²⁰, והאכילה^ו והשתיה הוא דבר גשמי
 מענין העולם הזה²¹, שהוא כולו גשמי²².
 ונתחלף מעות אלו במעות עניים. שמעו
 עניים הפך זה, כי העני ידוע שאין לו
 עולם הזה כלל, ואין נהנה מטובת עולם
 הזה²³. ונתחלפו לו מעות פורים – שהוא
 הכל עולם הזה – במעות עניים^ז, שאין
 להם חלק בעולם הזה, וחלק הכל לעניים.
 ודבר זה רמז שהוא יחליף העולם הזה
 בעולם הבא, ולא יהיה לו חלק כלל
 בעולם הזה, וכל חלקו שהיה^ה ראוי לו
 בעולם הזה – שמור לו לעולם הבא. וכמו
 שהיה באמת לרבי חנינא בן תרדיון הצדיק
 הקדוש, שהיה נשרף וספר תורה עמו (ע"ז
 יח.), ולא היה חלקו בעולם הזה, רק הכל
 שמור לו לעולם הבא. ועל זה אמר 'אם כן
 מחלקך יהא חלקי'²⁴, כי סימן יש לו
 שחלקו שהיה ראוי לו בעולם הזה – הוא
 שמור לו לעולם הבא²⁵. ומעתה אין ראייה

ועוד אני אומר כי מה שאמר 'כלום
 מעשה בא לידך', לא שהיה רצונו לומר
 ממעשה מצוה אחת יזכה לעולם הבא,
 שאין הדבר כך. רק היה שואלו 'כלום
 מעשה בא לידך', שמן המעשה יש
 להבחין סימן בן עולם הבא¹⁷. ואמר
 'מעות פורים נתחלפו במעות צדקה,
 וחלקתי אותו לעניים'. והדבר רמז
 מופלג, כי^כ מעות של פורים אינם
 עומדים רק לרבותי אכילה ושתיה¹⁸.
 ואילו היה יום הזה יום שיש בו קדושה,
 לא היה הסעודה ענין גשמי לגמרי,
 שהיה זה לכבוד היום ולמעלת
 קדושתו¹⁹. אבל אין ביום זה קדושה

מהר"ל חידושי אגדות ע"ז יח.

במעות של צדקה וחלקתי אות' לעניים. פירוש מעות
 של פורים לא נתן רק לאכילה ולשתיה ולשמחה,
 ואין העני רשאי ליקח ממנו רצועה לסנדליו, כלומר
 דבר שהוא לצורך חיותו. כי מעות פורים נתן לאכילה
 גופנית, ואסור ליקח הימנו אפילו רצועה לסנדליו.
 אע"ג שהסנדל הוא דבר פחות שהוא שייך לרגל,
 והוי לן למימר דכהאי גוונא שרי אפילו הכי אסור.
 ואמר שנתחלף לו מעות פורים במעות צדקה, והכונה
 בזה שנתחלף לו עולם הזה שהיא אכילה ושתיה
 במעות של צדקה שהוא לעניים, כי העני אין לו
 עולם הזה כלל והוא מסולק מן עה"ז, רק העני מבקש
 שיוכל לעמוד בחיותו ואין מבקש התאוה הגופנית.